

ÎNGER DE LUMINA

JOE HALDEMAN

Traducere din limba engleză

ANA-VERONICA MIRCEA

Născut în Oklahoma City, statul Oklahoma, JOE HALDEMAN a obținut licența în fizică și astronomie la Universitatea Maryland, apoi masteratul în matematică și informatică. Planurile sale pentru o carieră științifică au fost anulate însă de înrolarea în armată, care l-a trimis în 1968 în Vietnam, ca inginer. Grav rănit în acțiune, Haldeman a revenit acasă în 1969 și a început să scrie. Tot atunci a debutat în revista *Galaxy*, iar până în 1976 obținuse premiile Hugo și Nebula pentru faimosul său roman *The Forever War* (*Războiul etern*, Ed. Pygmalion, 1999), una dintre cărțile de referință ale anilor șaptezeci. În 1977, el a luat alt premiu Hugo pentru povestirea *Tricentennial*, în 1983 a obținut premiul Rhysling pentru cel mai bun poem SF al anului (deși considerat în mod uzual un scriitor de „hard SF”, Haldeman este de fapt și un poet talentat, care a publicat în principalele reviste de specialitate), iar în 1991 a câștigat premiile Hugo și Nebula pentru nuvela *The Hemingway Hoax*. Povestirea sa *None So Blind* a obținut premiul Hugo în 1995, iar în 1998 romanul *Forever Peace* (*Pace eterna*, Ed. Teora, 1999) a cules premiile Hugo și Nebula. Celelalte cărți ale sale includ un roman mainstream, *War Year*, romanele SF *Mindbridge* (*Conexiunea psi*, Ed. Teora, 1995), *All My Sins Remembered*, *There Is No Darkness* (scris împreună cu fratele său, autorul SF Jack C. Haldeman), *Worlds*, *Worlds Apart*, *Worlds Enough and Time*, *Buying Time*, *The Hemingway Hoax*, *Tools of the Trade*, *The Coming*, romanul mainstream 1968, și *Camouflage* (*Camuflaj*, Ed. Nemira, 2007), care a câștigat premiile Nebula și James Tiptree Jr. Prozele lui scurte au fost antologate în culegerile *Infinite Dreams*, *Dealing in Futures*, *Vietnam and Other Alien Worlds* și *None So Blind*. În calitate de editor, a produs antologiile *Study War No More*, *Cosmic Laughter* și *Nebula Award Stories Seventeen*. Cea mai recentă carte a sa este un nou roman science-fiction *Old Twentieth*. Are în pregătire două noi antologii, *A Separate War and Other Stories* și un omnibuz de ficțiune și non-ficțiune, *War Stories*. Haldeman locuiește o

parte din an în Boston, unde predă tehnici de scriere la Massachusetts Institute of Technology, iar restul anului în Florida, unde s-a stabilit cu soția sa, Gay.

Se spune că definiția unei negocieri bune este atunci când fiecare din părți pleacă cu convingerea că au păcălit-o pe cealaltă și că au dat lovitura...

Începutul a fost destul de inocent. Crăciunul aproape, buzunarele goale. Am coborât în pivniță și am cotrobăit prin cele mai ascunse cotloane, căutând câte ceva pentru copii. Ceva peste care să nu fi dat ei deja, în timpul vreunui *hajj* - al unui pelerinaj făcut pe-acolo.

Pe unul dintre rafturile de sus, printre legăturile de surcele care așteptau venirea iernii, am zărit un cufăr de lemn, împins tocmai într-un colț. Am pus o parte dintre legături pe podea, le-am dat pe celelalte în lături și, cu o oarecare dificultate, am reușit să trag cufărul până la marginea raftului. Judecând după stratul gros de praf de pe capac, am presupus că se afla acolo pe de vremea tatei, sau chiar mai de demult.

Un gând m-a avertizat: Nu-l deschide. Cheamă autoritățile.

Însă deasupra lacătului era gravat numele. JOHN BILLINGS WASHINGTON. John Washington era numele de sclav al tatei. Cred că Billings, cel de-al doilea prenume, era al bunicului. Cufărul stătea acolo, probabil, din secolul XX.

Lacătul ruginit se înțepenise, dar balamaua era slăbită. Am coborât de pe scară și am găsit o șurubelniță mare, bună de folosit drept pârghie.

Am tras cufărul de pe raft și mi l-am așezat bine pe umăr, apoi am coborât cu grijă pe scara șubredă. L-am așezat pe masa de lucru și am agățat una dintre lanterne de grinda de deasupra, iar pe cealaltă am fixat-o de o grămadă de fiare vechi de alături.

Șuruburile au ieșit din lemnul tare făcând atât de mult zgomot încât era aproape distractiv, ținând cont de presupunerea că mă

aflam acolo într-ascuns. Dar mai erau și acordurile orgii cu care o acompania Miriam pe Fatimah, repetând pentru slujba de Crăciun. Aș fi putut să trag cu pistolul și tot nu m-ar fi auzit nimeni.

Balamaua de alamă a cedat cu un susțin și capacul s-a deschis cu ușurință. Iz de mucegai și un alt miros. Ulei de pușcă. Deasupra, ceva greu, înfășurat într-o bucată de pânză cenușie. Bineînțeles că era o armă.

Nu era neobișnuit să dai peste arme rămase din timpurile vechi; erau atât de multe. Muniția se găsea, totuși, mai rar. Asta avea două încărcătoare pline.

Am recunoscut-o, văzusem așa ceva la emisiunile de știri și în filmele istorice. Era o pușcă Uzi, inventată și folosită în Israel, vechiul stat păgân. Am pus-o jos și m-am șters pe mâini.

Putea fi un bun cadou de Crăciun. Poate pentru 'Eid, pentru Ibrahim, când o să fie destul de mare ca să-și aleagă numele. O armă evreiască, avea să râdă el. Puteam să-l întreb pe imam dacă s-o curăță și cum s-o fac.

Sub armă am dat peste trei dosare de carton prinse cândva laolaltă cu elastice care se transformaseră în niște ațe cleioase. Erau pline de documente nefolositoare despre terenuri și depozite bancare.

Sub ele am zărit ceva care aducea a pornografie. Mi-am îndepărtat imediat privirea, am închis ochii și m-am rugat la Mahomed și la Iisus, cerându-le să-mi dea putere. Pe urmă am scos obiectul și l-am așezat în lumină.

Era o pungă de plastic pe care erau marcate cuvintele SIGILARE CU AZOT. Ce expresie stranie, o expresie tehnică din vremurile de demult.

Pe cartea dinăuntru se vedea cea mai uluitoare poză care ar fi putut apărea pe o copertă. Un bărbat și o femeie, amândoi albi, îmbrățișați. Dar femeia e speriată. Bărbatul pare doar îndârjit și trage cu un pistol straniu în ceva care aduce a calmar gigantic, verde ca o plantă. Capul femeii e descoperit și nu pare dezbrăcată decât la prima vedere, pentru că, de fapt, poartă niște haine transparente, ca ale

anumitor dansatoare. Cartea se numește *Povești uluitoare și înspăimântătoare* și data apariției e din vara anului 1944. Asta ar însemna 1365, cu mai bine de o sută de ani înainte de Chrislam.

Am răsfoit-o cu fascinație, în ciuda naturii ei păgâne și senzuale. Părea să conțină mai ales povești - nu parabole religioase sau basme populare, ci minciuni inventate la vremea aceea, ca amuzament. Poate că erau, totodată, educative. În majoritatea pozelor apăreau bărbați aflați, fizic sau moral, în situații periculoase.

Prima poveste, *Piticul Uriș* părea, la început, blasfemiatoare; vorbea despre un om plin de furie împotriva lui Dumnezeu, pentru că îi hărăzise să fie mai scund decât semenii săi. Însă, după aceea, o mașinărie fantastică îi face pe toți ceilalți minusculi și superioritatea lui neașteptată îl transformă într-un monstru. Dar el găsește ocazia de a săvârși o faptă bună și e izbăvit. Mașinăria e distrusă, lumea redevine normală și Dumnezeu îl răsplătește cu iubirea Sa.

Nadia, a doua mea soție, a apărut în pragul ușii din capul scărilor și m-a întrebat dacă aveam nevoie de ajutor sau de altceva.

- Nu, i-am răspuns. Nu mă așteptați, duceți-vă la culcare. Am ceva de studiat aici. O treabă de bărbat.

N-ar fi trebuit să spun asta. Avea să coboare acolo după rugăciunea de dimineață, imediat după plecarea mea la lucru.

M-am uitat la femeia de pe copertă, atât de expusă pericolului și atât de vulnerabilă. Poate că ar fi trebuit să distrug cartea înainte ca Nadia sau Miriam să dea cu ochii de ea. Un cadou pentru Ibriham? Nu; i-ar fi plăcut, dar i-ar fi abătut gândurile de la calea cea dreaptă.

Am așezat ambele lanterne pe masă, de o parte și de alta a cărții, ca să am cât mai multă lumină cu putință. Hârtia era maronie și cerneala decolorată. Întorceam cu grijă filele sfărâmicioase, cu toate că, probabil, aveam să ard cartea înainte de ivirea zorilor. Dar, până atunci, intenționeam să citesc cât de mult îmi permitea timpul. Mi-am liniștit mintea cu o rugăciune, recitând o *hadith*, și anume învățătura profetului despre datoria de a învăța.

În 1365, în întreaga lume se dezlănțuise un război și diferite pagini ale cărții vorbeau despre asta. Cred că fusese scrisă cu un an sau doi înainte ca America să fi folosit pentru prima oară armele nucleare, deși n-am dat peste nici o referire la așa ceva. (Erau mai multe reclame care te îndemneau să „cumperi obligațiuni” și, la prima vedere, am citit greșit, înțelegând că era vorba de bombe ';) Am găsit mai multe texte scurte, evident prezentate ca fiind adevărate, despre folosirea științei împotriva dușmanilor Americii. Cele despre care nu se spunea că ar fi fost adevărate erau mai interesante, în ciuda faptului că erau mai greu de înțeles.

Multe aveau subiecte religioase. *Horațiu și podul* era povestea unui nebun care putea să descopere „sufletul” unui pod și să-l năruie cu sunetele unui flaut. *Teroare în Țărână* și *Fluxul Devorator* vorbeau despre niște savanți care fuseseră distruși pentru că se jucaseră de-a Dumnezeu - primul dăruind inteligență furnicilor și purtându-se față de ele ca și cum ar fi fost o zeităte atotputernică, iar cel de-al doilea, atins de mania grandorii, străduindu-se să creeze un nou univers, cu el însuși în rolul lui Allah. În ultima povestire, *Dumnezeul Luminii*, apărea o mașinărie care era, evident, Shaytan, și care încerca să-i ispitească pe oameni, atrăgându-i pe calea distrugerii.

Limbajul era grosolan și uneori bizar, cu toate că, în parte, nu era, bineînțeles, decât o reflexie a culturii tehnologice ai cărei scriitori și cititori sufereau laolaltă. Viața e mai simplă și mai neprihănită acum, mai ales de această parte a zidurilor orașului. Kafir, păgânii, s-ar putea să mai aibă încă astfel de cărți.

Ceea ce mi-a dat o idee. Poate că, în lumea lor, asemenea lucruri erau rare și aveau căutare. N-aș fi acceptat bani kafir - deși alții o fac, și încă destul de des - dar poate că aș fi reușit s-o schimb pe ceva mai potrivit ca dar de Crăciun. Totodată, trocurile se puteau pune la cale

Bonds, obligațiuni bancare; *bombs*, bombe. Obligațiunile sunt niște instrumente financiare de un anume tip (n. tr.).

fără un mijlocitor și, sincer vorbind, nu nutream câtuși de puțin dorința ca imamul meu să afle că eram în posesia acelei cărți dubioase.

Lucrurile sunt privite cu mai puțină strictețe acum, dar îmi amintesc limpede ziua, să tot fie patruzeci de ani și mai bine atunci, în care tata a fost nevoit să-și ardă toate cărțile. Le-am pus în cutii pe care le-am cărat, una după alta, în parcare din fața bisericii, unde au fost stropite din belșug cu benzină și li s-a dat foc. Mirosul benzinei, acum o raritate, îmi trezește mereu această amintire.

I s-a permis să păstreze două cărți, un Nou Coran și o Nouă Biblie. Ceva mai târziu, când o poteră a apărut prin surprindere și a găsit în biroul lui un Coran vechi, a trebuit să petreacă o săptămână stând despuiat într-o cușcă plasată în același loc - talmeș-balmeșul de sfărâmaturi de beton din mijlocul parării bisericii - fără să primească altceva decât apă, cu excepția unei bucăți de pâine căpătate în ultima zi.

(Era o bucată de pâine veche, tare ca piatra și mucegăită. Îmi aduc aminte cum i-a mulțumit imamului, cum a curățat cu grijă mucegaiul și cum a reușit să stea într-o poziție demnă în timp ce o rodea cu măselele lui puternice.)

Le-a spus că păstrase cartea veche din cauza frumuseții slovelor, dar eu știam că în sufletul lui era mai mult decât atât: după părerea lui, Coranul, scris în orice altă limbă decât cea arabă, nu era decât o carte, nu o carte sfântă. Ca băiat de cinci ani, am fost, în taină, copleșit de bucurie pentru că nu mai trebuia să-l învăț pe de rost în arabă; era destul de greu și în engleză.

Acum sunt de acord cu tata și, de când legea a reînceput să o îngăduie, îmi petrec duminicile străduindu-mă să îndes versiunea în limba arabă în capul meu cărunt. Prin mila lui Dumnezeu, s-ar putea să trăiesc destul de mult ca să izbutesc să-l învăț în întregime. Faptul că l-am memorat de mult în engleză e un ajutor pentru mintea mea înceată.

Am pus cartea veche la loc, în punga ei protectoare, și am luat-o cu mine în pat, aruncând o legătură de vreascuri lângă sobă în timp

ce mă duceam la culcare. M-am uitat la amândoi copiii și la amândouă soțiile; dormeau buștean cu toții. După o rugăciune de mulțumire pentru descoperirea mea bizară, m-am întins lângă Nadia și am visat un viitor straniu, care nu avea să sosească niciodată.

A doua zi era una de târg. Am lăsat-o pe Nadia cu copiii, iar eu și Fatimah ne-am dus în bazar, ca să facem provizii pentru săptămâna următoare.

Asta e, într-adevăr, o treabă mai degrabă de femeie decât de bărbat și, de obicei, îmi place să mă uit la Fatimah când trece prin toate fazele ritualului inspectării mărfii și ale trocului - discuțiile în zeflema și înțelegerea la care se ajunge cu greu și care strică ziua cumpărătorului și pe a vânzătorului deopotrivă. Dar, de data asta, am lăsat-o în partea cu alimente a bazarului, cu cărucior cu tot, și m-am îndreptat spre zona antichităților.

În sectorul cu produse obișnuite nu vezi prea mulți kafir, dar sunt întotdeauna o grămadă care cutreieră prin cele cu obiecte artizanale și cu antichități, probabil în căutare de curiozități și de chilipiruri. Lucrurile pe care le folosim noi în fiecare zi sunt exotice pentru ei, și viceversa.

Acolo erau două corturi mari, unite printr-o copertină de pânză sub care negustorii prăjeau cărnuri și alune și vindeau băuturi contra dolari sau contra drahme. Am cumpărat, cu două drahme, o ceașcă de cafea dulce, care mă ducea cu gândul la miere sau la nucșoară, și am sorbit-o pe îndelete, stând așa, în picioare, și savurând plăcerea de a mă afla în mijlocul mulțimii.

În ambele corturi se găsea un amestec similar de obiecte folosite și inutile, dar într-unui marfa se vindea pe dolari, iar în celălalt pe drahme, sau la schimb. Cei care își făceau cumpărăturile în dolari erau nevoiți să apeleze la un imam, care își oprea un procent pentru că manevra banii și îi plătea negustorului restul, transformându-l în drahme. În cortul cu drahme și trocuri erau cel puțin de trei ori mai mulți vânzători și cumpărători, kafir-ii fiind în căutare de chilipiruri

și vânzătorii în căutare de surprize, în aceeași măsură în care voiau să facă afaceri. Iar atmosfera era sărbătorească, flecăreala și râsetele înălțându-se deasupra zăngănitului și a scâncetelor unei orchestre de amatori, cu toboșari și vioriști. Oamenii care cred că suntem distanți față de necredincioși, sau că îi urâm, ar trebui să petreacă o oră acolo.

Obişnuiții locului aveau tarabe pe care le închiriau cu ziua sau cu luna; noi, negustorii amatori, stăteam pe pământ, ținându-ne marfa la vedere. M-am plimbat de jur împrejur și n-am văzut nici un cunoscut, așa că, în cele din urmă, m-am instalat lângă o masă la care vindeau cărți un bărbat și o femeie. Am întins în fața mea o foaie de ziar și am așezat pe ea *Poveștile uluitoare și înspăimântătoare*.

Femeia și-a coborât ochii cu interes.

- Ce fel de revistă e asta?

Revistă, un cuvânt pe care îl uitasem.

- Nu știu. Povești stranii, cele mai multe cu subiecte religioase.

- Sunt ficțiuni speculative, a spus bărbatul. Obişnuiau să facă asta, să prezică cum o să fie viitorul.

- Obişnuiau? Noi o mai facem încă.

El a ridicat din umeri.

- Dar nu așa. Nu sub forma unor ficțiuni.

- N-aș lăsa-o sub ochii unui copil, a zis femeia.

- Cred că autorul n-a fost un bun musulman, am spus eu și amândoi au râs pe înfundate.

Mi-au urat să am noroc și să găsesc un cumpărător, dar ei nu mi-au făcut nici o ofertă.

^
In următoarea oră, patru sau cinci oameni s-au uitat la revistă și mi-au pus întrebări, iar eu n-am știut ce să răspund la cele mai multe dintre ele. Imamul care se ocupa de cort s-a apropiat și m-a privit lung, în tăcere. I-am întors privirea și l-am întrebat cum mergeau afacerile.

Fatimah a trecut pe acolo, având căruciorul plin cu de-ale gurii. M-am oferit să-l împing până acasă dacă rămânea cu revista. Și-a ascuns fața în mâini și a chicotit. Devenind mai realist, i-am spus că

puteam să duc căruciorul acasă după îmi terminam treburile, dacă ea pleca atunci cu produsele perisabile. A răspuns că nu, că avea să ia ea totul, după ce dădea un tur prin cort. Asta m-a costat douăzeci de drahme; a găsit un set de linguri de lemn pentru bucătărie. Abia fuseseră făcute de un tip care își instalase, în colțul opus, un strung acționat de fiul său; copilul dădea ocol cu pași mari unei roți orizontale, pe care o învârtea și care era legată de axa mașinăriei printr-o serie de roți de transmisie scârțâitoare. Probabil că oamenii cumpărau marfa mai mult de curiozitate și de mila băiatului decât din cauza măiestriei negustorului.

Aproape că îi vândusem revista unui grăsan bătrân, care își pierduse ambele urechi, ceea ce am presupus că se întâmplase într-un război. Îmi oferise patruzeci de drahme și tocmai încercam să scot mai mult, când cotoroața bătrână care îi era nevastă a dat năvală și l-a târât pur și simplu de acolo, zbierând. L-ar fi tras de ureche, dacă ar fi avut vreuna. Vânzătorul de cărți a dat să mă compătimească, dar pe urmă și el și femeia au început să râdă ținându-se cu mâinile de burtă, ceea ce m-a pus în situația de a face același lucru.

Așa cum urma să se dovedească, vânzarea ratată fusese un noroc. Dar trebuia să-mi îndur mai întâi calvarul.

Un bărbat desculț, a cărui înfățișare te făcea să te gândești că poștise tot anul, a ridicat revista și a răsfoit-o cu atenție, mormăind. Știam că era genul care te bagă în belea. Îl văzusem dând târcoale, cerșind și ținând predici. Era alb, fapt care, de obicei, nu reprezintă o problemă pentru mine. Dar oamenii albi care aleg viața din interiorul zidurilor sunt adesea niște indivizi nicidecum bine-veniți acasă, oricare ar fi casa aia.

A început să mă ocărăscă pentru că nu eram un bun musulman - fără să audă că obiectam, spunându-i că aparțineam Chrislam-ului - apoi, pornind de la desenul imoral de pe copertă, luând în considerare ilustrațiile și reclamele din interior și ajungând la ultima povestire care, de fapt, avea numele Domnului în titlu... a decretat că până și cel

mai netrebnic dintre închinătorii Profetului nu avea cum să hotărască altceva decât s-o pună pe foc în văzul lumii.

Aș fi ars-o bucuros dacă aș fi putut s-o fac așezând-o *sub* el, dar imamul m-a scutit de luarea unei asemenea decizii. Atras de zarvă, a bătut din picior și, cu o voce tot atât de zgomotoasă ca a individului, a început să-i pună întrebări legate de doctrină. Araba omului nu era cu nimic mai presus decât regimul lui alimentar și a dispărut, pe ne-simțite, în toiul unei diatribe. I-am mulțumit imamului, care a plecat schițând un zâmbet.

Pe urmă, un val de liniște s-a lăsat peste încăpere, ca o pătură grea, iar eu m-am uitat către intrarea cortului, dând cu ochii de patru bărbați: de Abdullah Zaragosa, imamul nostru șef, de un alb îmbrăcat ca un om de afaceri și de doi polițiști în uniformă, înarmați până-n dinți. Iar între ei stătea un extraterestru, una dintre acele creaturi ciudate din Arcturus, venite să ne viziteze.

Nu mai văzusem niciodată una, dar auzisem când le descriau la radio. M-am uitat în jur și m-am întristat când n-am zărit-o nicăieri pe Fatimah; avea să fie nemulțumită pentru că scăpase așa ceva.

Străinul era mult mai înalt decât cel mai înalt dintre oameni; avea trunchiul scurt, dar gâtul era ca de girafă. Capul aducea cu al unei păsări, cu câte un ochi mare de fiecare parte. Și l-a înclinat încolo și încolo, uitându-se în toate părțile, după care și l-a lăsat în jos, ca să-i spună ceva imamului.

Au luat-o cu toții către mine, extraterestru unduindu-se pe cele șase picioare ale sale. Aparatele de fotografiat păcăneau; al meu rămăsese acasă. Imamul m-a întrebat dacă eram Ahmed Abd al-kareem și eu am spus da, cu glasul scârțâind.

- Oaspetele nostru a auzit despre revista ta. Putem să-i aruncăm o privire?

Neîncrezător în vocea mea, am dat din cap și i-am întins-o, dar cel care a luat-o a fost omul alb.

I-a arătat extraterestrului coperta.

- Așa ne-am fi așteptat să arătați.

- Îmi pare rău că v-am dezamăgit, a spus creatura, cu un glas ce părea să vină dintr-o peșteră.

A prins revista în mâna lui hidoasă, cu prea multe degete și cu negi care se mișcau, și a privit-o cu atenție, mai întâi cu un ochi, apoi cu celălalt.

A ridicat-o și a arătat către ea cu o mână mai mică.

- Aș vrea s-o cumpăr.

- Nu... nu pot primi banii oamenilor albi. Numai drahme sau schimburi în natură.

- Troc, a spus creatura, luându-mă prin surprindere. Așa se spune când doi oameni schimbă între ei lucruri de valoare inegală și amândoi cred că au făcut cea mai bună afacere.

Imanul arăta de parcă s-ar fi străduit să înghită o pilulă.

- E adevărat, într-o mare măsură, a zis el. În cel mai favorabil caz, fiecare crede că a făcut o afacere mai bună decât celălalt, după propria lui apreciere.

- Atunci, uite.

Și-a băgat mâna într-un buzunar sau într-un marsupiu - n-aș fi putut spune dacă purta sau nu haine - și a scos un glob de lumină.

L-a ridicat până într-un punct aflat la jumătatea distanței dintre noi și i-a dat drumul. Lumina a rămas în aer, plutind.

- O să stea oriunde o pui.

Globul scânteia într-un albastru strălucitor, înconjurat cu franjuri de toate culorile curcubeului.

- Cât o să dureze?

- Mai mult decât tine.

Era unul dintre cele mai frumoase lucruri pe care le văzusem vreodată. L-am atins cu degetul - i-am simțit răceala și niște furnicături - și l-am împins cu câțiva centimetri mai încolo. A rămas unde îl mutasem.

- S-a făcut, domnule. Mulțumesc.

- *Shukran*, a răspuns el și s-au îndepărtat, cu toții, de-a lungul șirului de mese.

Nu cred că extraterestrul a mai cumpărat și altceva. Dar e posibil s-o fi făcut. Mi-am luat ochi de la el, pironindu-mi-i din nou asupra luminii.

Imamul și savanții albi vor, cu toții, s-o ia și s-o studieze. Până la urmă, o să le-o dau cu împrumut.

Cu toate că, deocamdată, e un dar de Crăciun pentru fiul și fiica mea. Credincioșii, dar și curioșii, vin s-o vadă și se minunează. Dar rămâne în casa mea.

În Chrislam, ca și în vechiul Islam, îngerii nu sunt creaturi asemănătoare cu oamenii, cu veșminte lungi și cu aripi. Sunt *male 'ikah*, făpturi de lumină pură.

Arată superb în vârful pomului de Crăciun.